

עת"א 44270/05/23 - מוחמד עבדאללה (אסיר) ע"י נגד מדינת ישראל, שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 מאי 2023

עת"א 44270-05-23 עבדאללה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא
מבקש/עותר
נגד
משיבים

מוחמד עבדאללה (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד יוסף שלבי

1. מדינת ישראל
2. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

פסק דין

העותר, אסיר המרצה מאסר שמשכו 13 שנים, הגיש ביום 18.5.23 שעה 09:36 עתירה בה הוא מבקש לאשר לו לצאת ולהשתתף בטכס חתונת ביתו שתערך ביום 24.5.23 בבית המשפחה. לטענתו הוא פנה, באמצעות ב"כ, עוד ביום 4.5.23 לשב"ס בבקשה לקבלת חופשה חריגה של מספר שעות לצורך השתתפות בטקס. ביום 14.5.23 קיבל העותר מענה לפיו עליו להמציא מסמכים שונים כדי שבקשתו תיבחן. צוין במכתב כי הכלל הוא שבקשה יש להגיש לפחות 45 ימים קודם למועד האירוע, והבקשה הוגשה באיחור. עולה ממכלול הטענות שבפני כי רק ביום 17.8.23 השלים העותר את המצאת כל המסמכים הנדרשים לשב"ס. בנסיבות אלו טרם ניתנה החלטה ע"י הגורם הפיקודי המוסמך בבקשה. העותר לא המתין ופנה בעתירה זו לבית המשפט.

כבר ביום 18.5.23 ניתנה החלטה ע"י בית משפט זה הקובעת כי בהעדר החלטה מנהלית עתירתו, לכאורה, מוקדמת. מבלי לגרוע מהאמור, העתירה גם מוגשת בשיהוי. עם זאת לא נדחתה העתירה על הסף ונקבע דיון ליום 21.5.23.

שב"ס הגיש עוד ביום 18.5.23 בקשה להורות על מחיקת העתירה מחמת השיהוי שבהגשתה. יוער כבר כעת כי למעשה הבקשה היא לדחייה ולא למחיקה כאמור בכותרת. לגופו של עניין נטען כי העתירה הוגשה בשיהוי כבד, היא אינה נתמכת בתצהיר כנדרש וכן חוות הדעת בעניינו של העותר שליליות מחמת מסוכנות לשלום הציבור. צוין כי לשם גיבוש המלצה סופית בעניין בקשות מסוג זה, על רקע העבירות שבגינן מרצה העותר מאסר למשך 13 שנים, נדרשת גם חוות דעת מב"ן. לא ניתן לערוך חוות דעת בסד הזמנים מעת שפנה העותר לשב"ס בבקשה הראשונה, ביום 4.5.23, לא כל שכן מעת שהוגשה העתירה.

הוראתי לב"כ העותר להגיש תגובה לבקשה לדחייה על הסף. לאחר עיון בתגובה החלטתי להורות על דחיית העתירה על הסף מחמת שיהוי בהגשתה, והן לגופו של עניין, ללא צורך בקיום דיון במעמד הצדדים. אפרט להלן:

עמוד 1

הגשת עתירה ללא תצהיר:

תקנות סדרי הדין (עתירות אסירים) תשמ"מ - 1980 מורות כי עתירת אסיר תוגש ביחד עם תצהיר התומך בעובדות הנטענות בה. העתירה שבפני הוגשה בלא שצורף לה תצהיר. די בכך כדי להורות על מחיקת עתירה ללא קיום דיון בה. עם זאת, וכפי שיובהר, סבור אני כי דין העתירה להידחות וזאת מטעמים שונים.

עילת השיהוי:

כלל הוא שעותר חייב להגיש את בקשתו לגורמי שב"ס, ובהמשך את עתירתו, זמן סביר קודם למועד שבעניינו נדרש הסעד ובתוך פרק זמן קצר וסביר מעת שנודעה לו העילה להגשת עתירה. בהתאם לפקודות נציבות שב"ס על אסיר להגיש בקשה ליציאה לחופשה לאירוע מתוכנן 45 ימים קודם למועד האירוע. ככל שנודע לו לראשונה על האירוע בטווח זמנים קצר יותר, בהקדם האפשרי. מובן שאם מוגשת הבקשה 45 ימים מראש וניתנת החלטה בבקשה כי אז חייב העותר להגיש את עתירתו בהקדם האפשרי. ראוי לציין מהניסיון השיפוטי שהצטבר כי שב"ס אינו מתעלם ואינו דוחה על הסף בקשות המוגשות באיחור, ואפילו באיחור קיצוני כמו במקרה שבפני. אלא שלעיתים הגשת בקשה באיחור קיצוני גורמת להעדר אפשרות מעשית לבצע את הבדיקות הנדרשות לשם מתן מענה לבקשה וזאת בלוחות הזמנים שנגרמו עקב התנהלות האסיר בעצמו, עד שהגיש בקשתו באיחור.

במקרה שבפני, כפי שציין העותר, הוגשה בקשתו רק ביום 4.5.23. בתגובתו לבקשת שב"ס להורות על מחיקת העתירה, כפי שהוגשה היום, 19.5.23 בשעות הבוקר, מציין ב"כ העותר בסעיף 4 כדלקמן: "**מן הראוי להדגיש כי מועד החתונה נקבע לפני כחודשיים וחצי והסכם הנישואין נערך ונחתם בפני המואזין ביום 9.5.23**" (ההדגשה הוספה. ר.ש.). מכאן שלא הייתה כל מניעה להגיש את הבקשה ליציאה לחופשה מיוחדת **לפני כחודשיים וחצי**, באופן שיאפשר לגורמי המקצוע לבחון את כל ההיבטים של הוצאת האסיר לחופשה מיוחדת בנוהל המקובל. לא היה מקום להמתין ולפנות לראשונה בסמוך למועד חתימת ההסכם ועריכת האירוע. מדובר, על פי הנתונים שפירט ב"כ העותר בתגובתו, בשיהוי כבד המצדיק את דחיית העתירה על הסף.

טעמים לדחיית העתירה לגופה:

כאמור, מאחר והבקשה הוגשה בשיהוי קיצוני לא ניתן היה לבצע הליך סדור של בדיקת כל ההיבטים הקשורים להוצאת אסיר לחופשה. עם זאת, מהבדיקות שכן עלה בידי שב"ס לבצע, עולה כי העותר, המרצה מאסר ממושך, מוגדר כאסיר מסוכן. גורמי הטיפול בכלא כרמל, בו הוא כלוא, מגדירים את רמת מסוכנותו כגבוהה (סעיף 9 למכתבה של קצינת האסירים בכלא כרמל וכן דו"ח גורמי הטיפול שצורף). צוין בדוחות כי העותר אינו מומלץ לחופשות על רקע דרגת מסוכנותו הגבוהה. מכאן שגם לגופו של עניין מבוססת ההחלטה שלא להוציא את העותר לחופשה על שיקולים ענייניים המגובים בחוות דעת מקצועיות ואין מקום להתערבות של בית משפט מנהלי בהחלטה.

נזכיר כי החובה והאחריות לדאוג לשלומם של האסירים, ביחד עם הגנה על שלום הציבור מפני אסירים, מוטלת על שב"ס. בית המשפט אינו מנהל על של בתי הכלא. בית המשפט עורך בקרה מנהלית על הליכי קבלת החלטות וביצוע פעולות. בית המשפט יתערב בהחלטות גורמי המקצוע והפיקוד של שב"ס רק אם ההחלטה התקבלה בניגוד או

בהתעלמות מהוראות חוק או שנפל פגם בהליך קבלת ההחלטה ולא נשקלו שיקולים נדרשים, או שההחלטה היא בלתי סבירה בצורה קיצונית. כל אלו לא אירעו במקרה שהובא לפתחו של בית המשפט. הגם שנפל פגם מהותי של שיהוי כבד בהגשת הבקשה, שדי היה בו כדי לדחות את הבקשה ואת העתירה על הסף, הוחל בהליך בדיקה. הבדיקה, שטרם הושלמה, מצביעה על אסיר בדרגת מסוכנות גבוהה שאינה מאפשרת את הוצאתו לחופשה.

סיכום:

מכל הטעמים שפורטו אני מורה על דחיית העתירה על הסף ללא צורך בקיום דיון במעמד הצדדים.

אני מבטל את הדין שנקבע ליום א' הקרוב, 21.5.23. יש לבטל את זימון ב"כ הצדדים וכן את זימון העותר לקחת חלק בדין באמצעות ויעוד חזותי.

יוער כי ב"כ שב"ס ציין בסיום טיעונו הכתובים כי אם יבקש העותר לקחת חלק באירוע החתונה באמצעות ויעוד חזותי, או לקיים ביקור משפחתי מורחב בכלא, כי אז בקשתו תיבחן ע"י הגורמים המוסמכים בשב"ס.

המזכירות תשלח בדחיפות פסק דין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"ח אייר תשפ"ג, 19 מאי 2023, בהעדר הצדדים.